

Academiejaar 2006-2007

Programmagids

Bachelor in de handelswetenschappen

Bachelor 3

Opleidingsonderdeel	Groep	Stp.	Semester	Deeltijds
Strategische marketing	Kernvakken	5	2	/
Management accounting I	Kernvakken	5	1	/
Basisprincipes van fiscaliteit	Kernvakken	5	2	/
Productie en operationeel management	Kernvakken	5	2	/
Onderzoeksmethoden voor economie III	Kernvakken	5	1 + 2	/
Religie, zingeving en levensbeschouwing	Kernvakken	3	1	/
Internationale economie	Kernvakken	5	1	/
Mens en organisatie	Kernvakken	5	1	/
Internationale bedrijfsstrategie	Keuzepakket	5	2	/
Business planning	Keuzepakket	5	1 + 2	/
Informatiemanagement III	Keuzepakket	5	2	/
Economisch recht	Keuzepakket	3	2	/
Economische geografie	Keuzepakket	3	2	/
Economische geschiedenis	Keuzepakket	3	2	/
Sociaal Recht	Keuzepakket	5	1	/
Duits I	Talen	3	1 + 2	/
Duits II	Talen	3	1 + 2	/
Frans III	Talen	3	2	/
Spaans I	Talen	3	1 + 2	/
Spaans II	Talen	3	1 + 2	/
Gegevens opleidingsonderdeel(TT201italiaans)nog niet beschikbaar!				
Eindwerk	Eindverhandeling	9	1 + 2	/
Erasmus uitwisselingsprogramma III	Erasmus	1	1 + 2	/

Studiecontract

De Lessius Hogeschool biedt een polyvalente opleiding aan tot bachelor in de handelswetenschappen binnen het domein van de bedrijfseconomische wetenschappen. Zij bereidt de studenten voor op een ruime inzetbaarheid binnen dit brede domein.

In het licht van de academische aard van de opleiding ontwikkelen studenten niet alleen domeinspecifieke competenties maar ook algemene en wetenschappelijke vaardigheden. Zo leren zij bijv. om als individu of onderdeel van een team adequaat te functioneren binnen een multidisciplinaire en internationale omgeving

De opleiding maakt studenten stap voor stap vertrouwd met de grondslagen en wetmatigheden van de micro- en macro-economie alsook een aantal functionele en ondersteunende disciplines. Tegelijkertijd zorgt zij ervoor dat op basis van al die verworven kennis de toekomstige bachelors gefundeerde beslissingen leren nemen. Daarnaast heeft de opleiding ook aandacht voor de complexe (internationale) omgeving waarbinnen organisaties vandaag de dag bewegen en het belang van communicatieve vaardigheden.

Tijdens de bacheloropleiding verwerft een student niet alleen een grondige en actuele kennis van elke discipline maar ook een dieper inzicht in de onderlinge samenhang van de disciplines (wat). Hij of zij leert eveneens om binnen het aangereikte perspectief kritisch na te denken over de waarde en het belang van deze wetenschappelijke kennis en inzichten (waarom). Tot slot stelt de opleiding studenten in staat om van dit alles een concrete vertaalslag te maken naar werkveld en maatschappij (hoe).

Wie aan de Lessius Hogeschool afstudeert als bachelor in de handelswetenschappen heeft een goede basis om met succes de opleiding tot master in de handelswetenschappen te volgen. Bachelors bezitten met name de volgende algemene, wetenschappelijke en domeinspecifieke competenties

Strategische marketing

Code: HW1oStratMark

Groep: Kernvakken

Studiepunten: 5

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Colson Jaak, Cranshoff Rudi

Coördinator: Lagae Wim

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Strategische marketing

Inhoud

Marketing en strategiebepaling
Concurrentievoordeel creëren
Productontwikkeling en levenscyclusstrategieën
Strategisch inzetten van de marketingmix
Prijzetting
E-marketing
Strategisch distributiebeleid
Capita selecta strategische marketing

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

De docenten stellen een syllabus samen, die een vertaalslag is van de dominante thema's binnen strategische marketing. De syllabus is een compilatie van de meest relevante hoofdstukken van handboeken strategische marketing, uitgegeven door Pearson Education.

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- paper/verslag
- presentatie

Begeleiding

- feedback op groepswork
- interactie tijdens hoorcolleges
- vragen van studenten worden via e-mail beantwoord

Management accounting I

Code: HW1oManAccI
Groep: Kernvakken
Studiepunten: 5
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Cools Martine
Coördinator: Cools Martine

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Management accounting I

Inhoud

- Vak 'Management Accounting':
  - Principes en technieken voor kostprijsberekening (cost accounting)
  - Gebruiken van kostinformatie ter ondersteuning van beleidsbeslissingen (management decision making)

Concrete onderdelen:

De rol van management accountants

Kostterminologie

Relaties tussen kosten, volume en winst (cost-volume-profit analysis)

Kostprijsberekening bij stukproductie: Job Costing

Kostprijsberekening bij massaproductie: Process Costing

Activity Based Costing en Activity Based Management

Master budget

Flexibele budgetten en standaarden: variantie analyse

Flexibele budgetten: standaarden en factory overheads

Voorraadwaardering en capaciteitsanalyse

Analyse van het kostengedrag

Beslissingsproces: het belang van relevante informatie

Vereiste voorkennis

Competenties

Algemeen boekhouden, opstellen van de jaarrekening

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Cost Accounting, A managerial emphasis, C.T. Horngren, S.M. Datar en G. Foster, Pearson Prentice Hall, 12e editie

Uitgebreide slides worden door de docent via Toledo doorgegeven.

Ook de uitwerkingen van de oefeningen, gemaakt in de les, worden via Toledo doorgegeven.

Werkvormen

Omschrijving

- Theoriesessies
- Afzonderlijke oefeningensessies:
- Mogelijkheid tot vragen stellen over de ter beschikking gestelde oplossingen ~ oefeningen van hoofdstuk
- Extra, moeilijkere, oefeningen (examenvoorbeelden) worden samen opgelost. De oplossing wordt nadien op Toledo geplaatst

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Begeleiding

- Docent: Prof. Dr. Martine Cools
- Bureau: lokaal 12
- Email: martine.cools@lessius.eu
-

Vragen stellen: steeds welkom

- Tijdens/na de les
- Tijdens de spreekuren
- Of na afspraak per email
- Via Toledo discussion board: zie vragen per hoofdstuk

Basisprincipes van fiscaliteit

Code: HW1oBasFisc

Groep: Kernvakken

Studiepunten: 5

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Dieltiens Eugeen, Van Uytbergen Steve

Coördinator: Van Uytbergen Steve

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Basisprincipes van fiscaliteit

Inhoud

Inhoudelijk kunnen binnen dit opleidingsonderdeel 3 delen worden onderscheiden: in een eerste (inleidend) deel worden de belangrijkste algemene fiscale basisbegrippen besproken. In deel 2 wordt vervolgens het elementaire kader van de belangrijkste fiscale deeldomeinen uiteengezet. Zo komen achtereenvolgens de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting, de belasting niet-inwoners, de belasting over de toegevoegde waarde, de registratierechten en de successierechten aan bod. Het derde en laatste deel bestaat uit de bespreking van een aantal zogenaamde fiscale praktijkthema's. Dit zijn specifieke topics waarvoor wordt aangegeven hoe een welbepaalde problematiek vanuit een algemene fiscale invalshoek kan worden benaderd. Typerend daarbij is het feit dat over de grenzen van de verschillende fiscale deeldomeinen heen wordt gekeken.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Naast het leermateriaal dat via de elektronische leeromgeving ter beschikking wordt gesteld, dienen de studenten volgende codex aan te schaffen: Devroe, W., e.a., *Codex Fiscaal Recht*, Acco, Leuven, laatste editie (minimaal 2006), ISBN 903346196X.

Werkvormen

Omschrijving

Tijdens de hoorcolleges wordt de theorie uitgelegd en aangevuld met een groot aantal praktijkvoorbeelden. Aan de studenten wordt regelmatig de opdracht gegeven om oefeningen voor te bereiden. Een deel van deze oefeningen wordt tijdens de hoorcolleges besproken, terwijl de oplossingen van de overige oefeningen ter beschikking worden gesteld via het elektronisch leerplatform.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Begeleiding

De student kan naast de colleges en de leermiddelen op het leerplatform steeds terecht bij de docenten voor verdere toelichtingen.

Productie en operationeel management

Code: HW1oProdOpMan
Groep: Kernvakken
Studiepunten: 5
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Ocampo y Vilas Carlos
Coördinator: Ocampo y Vilas Carlos

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Productie en operationeel management

Inhoud

1. Inleiding: ontwerp, planning en controle.
2. De relatie productiedoorlooptijd en leveringstermijn.
3. Voorraadbeheer.
4. Materiaal-behoefteplanning: MRP, MPS, capaciteitsplanning, ordergroottebepaling, werkplaatscontrole
5. Theory of Constraints
6. Just-In-Time (beschrijving, kanban, genivelleerde productieplannen, mixed-model assemblage) en integrale kwaliteitszorg.
7. Materiaalstromen in supply chains.

Vereiste voorkennis

Competenties

De bedrijfseconomische, wiskundige en statistische kennis zoals zij verworven is na het tweede jaar bachelor handelswetenschappen.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Handboek Productie- en voorraadbeheer, Marc Lambrecht. Nieuwe editie verschijnt in de loop van het eerste semester.

Aanbevolen leermiddelen

CHASE, AQUILANO & JACOBS, (2004 of 2005), Operations Management for Competitive Advantage, McGraw-Hill, 10de of 11de editie.
Dit boek is aanwezig in het studeercentrum/bibliotheek.

Werkvormen

Omschrijving

Hoorcolleges met aandacht voor toepassingen.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Begeleiding

Wanneer men vragen heeft kan men zich wenden tot de docent.

Onderzoeksmethoden voor economie III

Code: HW3oO MEC
Groep: Kernvakken
Studiepunten: 5
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Van Rompuy Guido, Verckens Jan Pieter
Coördinator: Van Rompuy Guido

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Onderzoeksmethoden voor economie III

Inhoud

Tijdens semester 1 wordt gewerkt rond *kwantitatieve* analyses en interpretaties van onderzoeksproblematieken. Tijdens de eerste colleges wordt stilgestaan bij behoefte aan data-analyse, soorten datasets en variabelen, en de basisprincipes voor het werken met economische data. Het semester wordt verder opgebouwd rond lineaire regressie (kleinstekwadratenmethode). Hierbij staat de vaardigheid voor het schatten, evalueren en interpreteren van één-equatiemodellen.

Tijdens semester 2 wordt gewerkt rond *kwalitatieve* analyses en interpretaties van onderzoeksproblematieken.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

STUDENMUND, A.H. (2006), *Using Econometrics*, Addison Wesley Pearson International Edition (5th ed.) Boston, 639 p.
Syllabus samengesteld door docent
Reading list
Software SPSS 13.0

Aanbevolen leermiddelen

Coninckx, D. & L. van Ootegem (Red.) (2006) *Wegwijzer Wetenschappelijk Werk*. Bronnen voor papers en verhandelingen in de bedrijfseconomie. Leuven, LannooCampus
Saunders, M., Lewis, Ph., & Thornhill, A. (2004) *Methoden en technieken van onderzoek*. Nederlandse bewerking J.P. Verckens. Amsterdam, Pearson Education Benelux
Hair, J.E., et al. (2006), *Multivariate Data Analysis*, Pearson, Prentice Hall, New Jersey

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/verslag
- permanente evaluatie

Begeleiding

SPSS practica

Religie, zingeving en levensbeschouwing

Code: HW1oRZL
Groep: Kernvakken
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Van Liedekerke Luc
Coördinator: Van Liedekerke Luc

Onderwijsactiviteiten

- Religie, zingeving en levensbeschouwing

Inhoud

Deze inleidende cursus in de bedrijfsethiek geeft een antwoord op de vraag wat de plaats is van het bedrijfsleven in onze brede maatschappelijke context. Hierbij wordt vertrokken vanuit de centrale gedachte dat waarden het individuele handelen en de samenleving in haar geheel sturen.

Internationale economie

Code: HW1oInterEc
Groep: Kernvakken
Studiepunten: 5
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: De Vylder Gerrit, Dejonghe Trudo
Coördinator: Dejonghe Trudo

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Internationale economie

Inhoud

Deel 1

De internationale economie wordt eerst via allerhande data overlopen en de evolutie van de voornaamste handelsstromen en tendensen besproken. In een tweede fase bespreken we de diverse theorieën van de internationale handel en koppelen ze terug aan de werkelijkheid. We starten met de neo-klassieke modellen om nadien over te stappen op de alternatieve en moderne benaderingen van de internationale handel. In een derde deel bespreken we de evolutie van de Buitenlandse Directe Investeringen in de wereld en koppelen de data aan de diverse theorieën van de internationale handel. In een laatste deel wordt de internationale handelspolitiek besproken waarbij we de verschillende technieken van handelsbelemmering en hun gevolgen uitvoerig analyseren. De diverse delen duiden we in de mate van het mogelijke met voorbeelden uit de actualiteit.

Deel 2

Na een historische schets van de internationale handel en de institutionele achtergrond er van worden enerzijds de handelsprestaties na de Tweede Wereldoorlog en anderzijds de instellingen ter promotie van de internationale handel geanalyseerd. Speciale aandacht gaat hierbij naar het verband tussen economische groei/ontwikkeling en buitenlandse handel. Daarop worden de objectieve kenmerken van de huidige globalisering onderzocht. Tenslotte worden de voorstanders en de tegenstanders van de huidige globalisering, zowel op een institutioneel als op een theoretisch niveau, systematisch naast mekaar gezet.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Cuyvers L. , Embrechts R. & G. Rayp(2002) Internationale economie, Leuven, Garant
De Vylder G. (2006), Globalisering, groei en ontwikkeling. Een andere kijk op de hedendaagse, economische wereldgeschiedenis, Leuven, Garant
Oefeningenbundel Economie Ba 1
Door de docent ter beschikking gestelde artikels

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Begeleiding

Dr. Trudo Dejonghe trudo.dejonghe@lessius-ho.be
Dr. Gerrit De Vylder gerrit.devylde@lessius-ho.be

Mens en organisatie

Code: HW1oMeOrg
 Groep: Kernvakken
 Studiepunten: 5
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: De Winne Sophie, Forrier Anneleen
 Coördinator: Forrier Anneleen

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Mens en organisatie

Inhoud

De doelstelling van de cursus is om de studenten:

1. inzicht bij te brengen in de verschillende manieren waarop de activiteiten en processen in bedrijven georganiseerd kunnen worden
2. kennis bij te brengen over de effecten van deze organisatievormen op de werking van de organisatie, de afstemming tussen groepen en het menselijk functioneren
3. vertrouwd te maken met organisatie- en personeelssystemen die een bepaalde organisatievorm ondersteunen

In de cursus worden volgende thema's behandeld:

Structuur

- Mechanistische organisatiekeuze
- Organische organisatiekeuze
- Contingentietheorie

Integratie

- Integratiemechanismen binnen functionele structuur
- Integratie via divisiestructuur
- Integratie via matrixstructuur
- Integratie via projectstructuur

Controle

- Traditionele controlestrategieën: persoonlijk en gecentraliseerd, bureaucratisch, elektronische surveillantie, output
- Nieuwe controlestrategieën: cultuur, human resource management

Motivatie en belonen

- Motivatietheorieën: inhoud- en procestheorieën
- Beloningssystemen en rechtvaardigheid

Leren

- Niveaus van organisatieleren: single loop leren, double loop leren, triple loop leren
- Vereisten voor organisatieleren
- Kennisoverdracht: impliciete versus expliciete kennis

Nieuwe netwerkvormen

- Outsourcing
- Virtuele organisaties
- Strategische allianties
- Internationaal organiseren

Vereiste voorkennis

Competenties

De student moet beschikken over basisinzichten inzake:

1. het gedrag van mensen
2. werking van groepen en systemen

De student moet een cursus inleiding tot de psychologie of de sociologie afgerond hebben

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Handboek:

Child, John (2005). *Organization. Contemporary Principles and Practice*. Oxford: Blackwell Publishing.
Slides beschikbaar via Toledo

Aanbevolen leermiddelen

Hieronder enkele titels van relevante tijdschriften (de meeste van deze tijdschriften zijn opgenomen in de database Business source premier):

- Harvard Business Review
- Sloan Management Review
- Organisation Dynamics
- Academy of Management Executive
- Academy of Management Review
- Academy of Management Journal
- Journal of Management Studies
- Organization Studies
- Human Relations
- Organization Science
- Administrative Science Quarterly

Nederlandstalige tijdschriften (zijn niet in e-databases):

- Gedrag & Organisatie
- M&O (Management & Organisatie)
- Tijdschrift voor Arbeidsvraagstukken

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- permanente evaluatie

Internationale bedrijfsstrategie

Code: HW1oIntBedrStr
 Groep: Keuzepakket
 Studiepunten: 5
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Nauwelaerts Ysabel
 Coördinator: Nauwelaerts Ysabel

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Internationale bedrijfsstrategie

Inhoud

Ondernemingen worden en werken steeds meer internationaal. Zeker in een land als België, dat leeft van zijn buitenlandse handel, zijn bedrijven quasi verplicht om 'continu' een internationale bril op te zetten. Niet alleen wordt ruim twee derde van onze totale productie uitgevoerd. Het Belgische bedrijfsleven wordt als gevolg van een vrijere internationale handel ook geconfronteerd met een toenemende buitenlandse concurrentie. Daarom is het van groot belang om de strategieën van de internationale en multinationale ondernemingen te analyseren, zowel vanuit een theoretisch kader als vanuit de praktijk. Internationaal georiënteerde bedrijven worden geconfronteerd met een andere manier van managen, structureren en organiseren. Op deze aspecten wil de cursus dieper ingaan ten einde inzicht te krijgen op het efficiënt organiseren en managen van een internationaal georiënteerd bedrijf.

In tegenstelling tot het vak 'Internationale Economie' (Ba3), wordt in dit opleidingsonderdeel voornamelijk gekeken naar het niveau van de individuele (internationale) onderneming. In deze cursus onderzoeken we de impact van internationalisering op het bedrijfseconomische of micro niveau en op het industriële of meso niveau. Deze analyse vertrekt van zowel de reeds gekende macro-theoretische basis als van nieuwe meso en micro economische modellen en analysekaders. Er wordt zoveel mogelijk gewerkt met voorbeelden uit de bedrijfspraktijk.

Na het volgen van deze cursus moeten studenten in staat zijn om:

- het begrip internationalisering (op bedrijfsniveau) en de motieven aan de basis van dit proces te verklaren.
- de belangrijkste macro-economische motieven voor globalisering en internationalisering van bedrijven te situeren (bv. Porter, PLC, Dunning,...).
- de omgevingsfactoren die een impact hebben op de strategie en het managementproces van internationaal georiënteerde bedrijven te omschrijven, en dit zowel op politiek, macro-economisch als technologisch vlak.
- enkele populaire misvattingen m.b.t. multinationale ondernemingen te verklaren en weerleggen.
- de basisprincipes van internationaal verantwoord ondernemen te benoemen.
- de impact van internationale instellingen, met inbegrip van de EU op het internationaal managementproces na te gaan.
- het begrip internationale concurrentie en de belangrijkste succesfactoren van internationaal strategisch management te verklaren.

Op basis van deze voorkennis moet de student vervolgens in staat zijn om zelfstandig een gevalstudie uit te werken en deze op een bevattelijke manier aan de medestudenten voor te brengen. De gevalstudies zijn erop gericht om studenten maximaal gebruik te laten maken van de opgedane kennis enerzijds en publiek toegankelijke bronnen (jaarverslagen, het internet, actualiteit) anderzijds. Studenten moeten zich na het volgen van deze cursus bewust zijn van de complexiteit van het internationaal opereren en het belang van omgevings- en interne factoren bij het uittekenen van een internationale strategie.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

JAGERSMA, Pieter Klaas & Haico EBBERS (2004) *Internationale Bedrijfskunde: Van Exporteren naar Globaliseren* (Amsterdam: Pearson Education Benelux, 697 pp.)
 Naast dit handboek zal gebruik gemaakt worden van wetenschappelijke artikels, artikels uit de actualiteit en

cijfermateriaal en voorbeelden met betrekking tot de Belgische situatie.

Power point presentaties van de lessen worden ter beschikking gesteld op Toledo.

Werkvormen

Omschrijving

Het merendeel van dit opleidingsonderdeel bestaat uit hoorcolleges, waarbij de interactie van en met de studenten weliswaar een belangrijke plaats inneemt. Tevens zullen enkele case-studies uitgewerkt worden op basis van de aangeleerde leerstof in de hoorcolleges. De studenten zullen deze cases zelfstandig voorbereiden. Nadien worden deze cases gezamenlijk tijdens de cursus besproken.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/verslag

Business planning

Code: HW1oBusPlan
Groep: Keuzepakket
Studiepunten: 5
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Dieltiens Eugeen
Coördinator: Dieltiens Eugeen

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Business planning

Inhoud

Het keuzevak businessplanning beoogt om op praktijkgerichte wijze een aantal inzichten toe te passen die verworven zijn in eerder gevolgde opleidingsonderdelen, waaronder bedrijfseconomie, marketing, handels- & vennootschapsrecht en ondernemingsfinanciering.

Er worden drie inleidende, plenaire sessies voorzien rond ondernemerschap, het planningsproces in de onderneming en de bouwstenen van een businessplan.

Vervolgens werken de studenten in groepjes van vier voor een zelf gekozen onderneming (een KMO of een businessunit van een grote onderneming) onder begeleiding een businessplan uit.

Dit betekent dat het aantal contacturen beperkt is, maar dat er tussentijds wel intensief werk dient verricht voor de opbouw van het businessplan.

De inhoud van de drie inleidende sessies vormt tevens de leidraad voor de uitwerking van het eigen businessplan, waartoe een basisstructuur wordt aangereikt en waarbij diverse aspecten die gezien zijn in andere opleidingsonderdelen vakoverschrijdend worden toegepast.

Werkvormen

Omschrijving

De drie inleidende sessies nemen de vorm aan van een hoorcollege.

Vervolgens presenteert elk team in de loop van het academiejaar twee maal aan de medestudenten bepaalde onderdelen van het uitgewerkte businessplan, namelijk:

- het marketing-, productie- en managementplan;
- het investeringsplan, financieringsplan, kostenplan, de kasplanning en overige facetten.

Bij die presentaties fungeren de medestudenten als extern klankbord die het businessplan toetsen onder meer vanuit de rol van de potentiële klant, de voornaamste concurrent, de bankier en de kandidaat-aandeelhouder.

Tevens wordt bij de schriftelijke uitwerking van het eerste deel van het businessplan een feedback sessie voorzien tijdens of net vóór de januari-examens.

Op basis van de ontvangen feedback bij de individuele bespreking en bij de presentaties wordt elk team geacht zijn businessplan verder bij te schaven met het oog op het indienen van een eindversie in de maand mei.

Evaluatie

Types

- paper/verslag
- presentatie

Begeleiding

Tussentijdse begeleidingsmomenten kunnen afgesproken worden met de docent.

Informatiemanagement III

Code: HW3oIM
 Groep: Keuzepakket
 Studiepunten: 5
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Meerts Jef
 Coördinator: Meerts Jef

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Informatiemanagement III

Inhoud

De cursus start met een overzicht van Informatiemanagement I & II met een directe link naar de onderwerpen van Informatiemanagement III De cursus bestaat uit 7 delen:

1. Information Management Strategie. We behandelen Information management Strategy, Knowledge Management Strategy en Information System Strategy.
2. Change Management en alles wat samen hangt met het veranderingsproces. Hoe wordt business transformatie aangepakt en de gerelateerde activiteiten worden in hun context geplaatst. Diverse technieken worden toegelicht.
3. Architecturen. Het derde grote onderdeel is informatie management architecturen waar we de nieuwe inzichten op Bedrijfsarchitecturen worden toegelicht. Architecturen worden behandeld vanuit de economische realiteit
4. Beheer van Informatie systemen. Beheer van data center en applicaties worden in perspectief van internationale standaarden zoals ITIL, CMMi e.a. verder uitgelegd
5. Business Case. De bedoeling is de studenten vertrouwd te maken met de aanpak en technieken om een goede business case te bouwen
6. Enterprise Risk Management – De basis tot deze cursus is COSO. COSO is het Enterprise Risk Management framework dat onder sponsorschap van het comité van sponsor organisaties van de Treadway commissie tot stand is gekomen en momenteel door de meeste bedrijven als handleiding wordt gebruikt.
7. Outsourcing en BestShoring – Wat betekent het, welke zijn de economische realiteiten en hoe dienen bedrijven hiermee om te gaan

Vereiste voorkennis

Competenties

- Basis begrippen Informatica
- Algemene begrippen m.b.t. organisatie en management
- Principes van financieel beheer, investeringsanalyse en kost management
- Informatiemanagement I & II

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Het basis cursus boek is Business Information Management – Improving performance using information systems from Dave Chaffey and Steve Wood; Prentice Hall ISBN 0-273-68655

Van elke sessie wordt documentatie ter beschikking gesteld van de cursist

- Transparanten door de docent opgesteld
- Ondersteunende documentatie van de docent zelf of van gekende autoriteiten in het behandelde probleemgebied

Bibliografie voor de studenten welke zich verder in de materie wensen te verdiepen. Waar toepasselijk oefenmateriaal

Werkvormen

Omschrijving

- Hoorcolleges die sterk op de realiteit zijn afgestemd:
  - Strategie is gebaseerd op de hoofdstukken 4, 5 en 6 van het tekst boek aangevuld met op de praktijk afgestemde voorbeelden. Transparanten worden ter beschikking gesteld en zijn de basis voor de evaluatie.
  - Change Management is gebaseerd op hoofdstuk 8 maar introduceert ook moderne technieken en praktijkvoorbeelden
  - Architecturen is gebaseerd op hoofdstuk 9 maar introduceert de nieuwe inzichten op Business Architecturen, Service Georiënteerde en Event Driven architecturen en Composite Application Frameworks. Transparanten worden ter beschikking gesteld en zijn de basis voor de evaluatie.
  - Beheer van een data center relateert naar verschillende onderdelen in de cursus boek maar zal vooral op ITIL en Carnegie Mellon SEI/CMM gebaseerd zijn. Papers en transparanten worden ter beschikking gesteld
- De bijkomende cursussen voor Bachelor 3 gaan uit van de ICT Governance paper over Enterprise Risk Management en transparanten welke voor sourcing worden samengesteld. Op het einde van de cursus wordt een case studie opgesteld

Evaluatie

Types

- mondeling examen

Begeleiding

- Er zijn geen afzonderlijke vakmonitoraten.
- Studenten kunnen concrete vragen via elektronische post doorzenden naar de docent. Antwoorden worden op de server geplaatst

Economisch recht

Code: HW1oEcRe
Groep: Keuzepakket
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Montangie Yves
Coördinator: Montangie Yves

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Economisch recht

Inhoud

Het eerste deel van de cursus is toegespitst op het Europese economische recht. De cursus vangt aan met een kort overzicht van de Europese instellingen en de geschiedenis en doelstellingen van het EG-Verdrag. Vervolgens worden de Europese mededingingsregels (kartelafspraken, misbruik van machtspositie, concentratiecontrole, statuut van overheidsbedrijven) grondig besproken. Ook de regels inzake vrij verkeer van goederen, vrije dienstverlening en vrije vestiging in de gemeenschappelijke markt komen aan bod.

Het tweede deel bestaat uit een grondige bespreking van het Belgische economische recht. Eerst wordt een overzicht gegeven van het Belgische mededingingsrecht. Vervolgens wordt diep ingegaan op de Wet Handelspraktijken. De voornaamste regels inzake het vestigingsrecht en de prijsreglementering komen kort aan bod.

Vereiste voorkennis

Competenties

De studenten worden geacht reeds vertrouwd te zijn met de basisbegrippen uit het burgerlijk recht, in het bijzonder met elementaire noties uit het verbintenissen- en contractenrecht zoals bekwaamheid, contractsvrijheid, contractuele en buitencontractuele aansprakelijkheid, absolute en relatieve nietigheid, alsook van het handels- en vennootschapsrecht, inz. handelscontracten en intellectuele eigendomsrechten.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

- Dirix, E., Montangie, Y en Vanhees, H. (2005) *Handels- en economisch recht in hoofdlijnen*. Antwerpen: Intersentia.
- Montangie, Y. en Vanhees, H., (2005). *Basiswetteksten inzake handels- en economisch recht*. Antwerpen: Intersentia.

Aanbevolen leermiddelen

Slides en/of ppt-presentaties die via Toledo worden verspreid alsook eigen nota's genomen tijdens de colleges.

Werkvormen

Omschrijving

Hoorcolleges, aangevuld met oefeningen die de deelnemers facultatief individueel kunnen uitwerken en die collectief worden besproken. Tijdens de hoorcolleges wordt de nadruk gelegd op de hoofdlijnen van de stof en de illustratie daarvan aan de hand van reële voorbeelden. Een aantal detailspecten wordt overgelaten aan zelfstudie.

Evaluatie

Types

- mondeling examen

Begeleiding

Wanneer men vragen heeft kan men bij de docent terecht.

Economische geografie

Code: HW1oEcGeo
Groep: Keuzepakket
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Dejonghe Trudo
Coördinator: Dejonghe Trudo

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Economische geografie

Inhoud

Veel economische en maatschappelijke vraagstukken hebben een ruimtelijke component. Welke landen zullen de economische hoogvliegers van morgen zijn? Welke regio's bieden het beste investeringsklimaat voor hoogwaardige technologische bedrijven? Wat bepaalt de huurwaarde van een winkelpand in de Antwerpse binnenstad?

Economische geografie beschrijft en verklaart de ruimtelijke verscheidenheid van economische activiteiten, menselijke activiteiten die gericht zijn op het produceren en consumeren van goederen en diensten. Aan de bakermat van de economische geografie staan een aantal klassieke en neoklassieke economen waarvan we deze met hun invloed op de dienstensector uitvoerig zullen bespreken. Ter nuancering van de neoklassieke locatietheorie worden de gedragsgerichte (behaviorale) locatietheorieën besproken en toegepast in de werkelijkheid. Waarom vestigt een winkel zich in het centrum of aan de rand van een stad? of aan de grens met een ander land? of reloceert ze?

Het laatste deel bespreekt de regionale diversiteit. Wat gebeurt er binnen de EU? Zien we een convergentie of divergentie van de regionale economieën? Wat zijn de stuwende factoren? Wat is de impact van innovaties?

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Atzema O., Lambooy J., Van Rietbergen T. & E. Wever(2002) Ruimtelijke economische dynamiek: Kijk op bedrijfslocatie en regionale ontwikkeling, Bussum, Coutinho

Syllabus samengesteld door de docent

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- paper/verslag

Begeleiding

Dr Trudo Dejonghe trudo.dejonghe@lessius-ho.be

Economische geschiedenis

Code: HW1oEcGesch
Groep: Keuzepakket
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: De Vylder Gerrit
Coördinator: De Vylder Gerrit

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Economische geschiedenis

Inhoud

Het vak wil de kritische ingesteldheid bij studenten tegenover actuele thema's verhogen door het verschaffen van een historische diepgang. Economische concepten worden in historische context geplaatst. Tevens wordt een multidisciplinaire aanpak nagestreefd: er zijn raakvlakken met macro- en micro-economie, conjunctuur, internationale economie, aardrijkskunde, ontwikkelingseconomie, en sociologie. Tenslotte wordt ook het eurocentrisme doorbroken door aandacht te schenken aan niet-Europese beschavingen.

Planning:

1) kenmerken en krachtlijnen van de economische geschiedenis: aardrijkskunde, "Barbaarse" invallen, demografie, handels- en financieel kapitalisme, internationale handel, globalisering en economische groei: van Aziëcentrisme naar Eurocentrisme, Kondratieff-cycli, rol van het godsdienstig-maatschappelijke denken
2) toepassing op de geschiedenis van West-en Centraal Azië en Noord-Afrika (Pax Arabica, Zijderoute), Zuid- en Oost-Azië (China, India, Japan, Zuid-Oost-Azië), West-Europa (feodalisme en mercantilisme tot de I.R.; I.R. en politieke en sociaal-economische gevolgen), Latijns-Amerika, sub-Sahara Afrika, Oost-Europa, Noord-Amerika, Oceanië en Polynesië;
toepassing op de hedendaagse geschiedenis: de crisissen van het Fin-de-Siècle (deflatie 1873) en de Eerste Wereldoorlog; de crisissen van het Interbellum (na-oorlogse inflatie en deflatie van de jaren '30), de « New Deal » en de Tweede Wereldoorlog

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Studiemateriaal:

Handboeken met een uitgebreide bibliografie waardoor studenten verwezen worden naar ander wetenschappelijk materiaal:

G. De Vylder, *Globalisering, groei en ontwikkeling. Een andere kijk op de hedendaagse economische wereldgeschiedenis (1776-2005)*, Antwerpen-Apeldoorn, Garant, 2006, 295 p. (ISBN 90-441-1921-4)

G. De Vylder, *God, goud en geld. Op zoek naar de historische wortels van globalisering* (in publicatie)

Aanbevolen leermiddelen

Historische atlas

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Begeleiding

Gerrit.DeVylder@Lessius.eu; Toledo

Sociaal Recht

Code: HW1oSocRec
Groep: Keuzepakket
Studiepunten: 5
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Hendrickx Frank
Coördinator: Hendrickx Frank

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Sociaal Recht

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel wordt een overzicht gegeven van de rechtsbronnen van het arbeidsrecht, de juridische regeling van de individuele en collectieve verhoudingen tussen werkgever en werknemer, de reglementering van de arbeid. Hierbij wordt ingegaan op onderwerpen zoals het aangaan en sluiten van arbeidsovereenkomsten, de tussenpersonen op de arbeidsmarkt, de aard en soorten arbeidsovereenkomsten, de rechten en plichten van werknemer en werkgever, de loonbescherming, discriminatie in arbeidsverhoudingen, het ontslagrecht, de vakbondsvrijheid, het collectief overleg, overlegorganen op ondernemingsvlak, rechten en plichten inzake informatie en consultatie, collectieve arbeidsconflicten en staking.

Vereiste voorkennis

Competenties

Basiskennis van het recht.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

1. Handboek

Titel: Synopsis van het Belgisch arbeidsrecht.
Auteurs : Humblet, Rigaux, Janvier en Rauws.
Let op: koop de meest recente versie (de docent zal dit toelichten tijdens het eerste college).

2. Informatie op toledo

De colleges worden gedoopt aan de hand van powerpoint presentaties (slides) die u op toledo kan terugvinden. De slides met toelichting maken deel uit van de leerstof.

Werkvormen

Omschrijving

Het vak wordt voornamelijk gedoopt aan de hand van hoorcolleges.
Er zal ook geoefend worden met de leerstof. Dit gebeurt overwegend tijdens de hoorcolleges.

Evaluatie

Types

- mondeling examen

Begeleiding

De docent is beschikbaar hetzij voor en na de colleges, hetzij via e-mail, hetzij op afspraak.

Duits I

Code: HW1oD
Groep: Talen
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Duits, Nederlands
Docenten: Meex Birgitta, Moss Nathalie
Coördinator: Meex Birgitta

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Duits I

Inhoud

De cursus steunt op vier pijlers die een efficiënte communicatie in eenvoudige talige contexten als gemeenschappelijk doel hebben.

- In het grammaticale luik worden de studenten vertrouwd gemaakt met de basisbeginselen van de Duitse grammatica. De aandacht gaat daarbij vooral uit naar de basismorfologie van de hoofdzin. Na een korte inleiding in de woord- en zinsontleding verwerven de studenten inzicht in de fenomenen casus, verbuiging en vervoeging. Zij maken vervolgens kennis met de morfologie van het substantief, adjectief, werkwoord, voornaamwoord en voorzetsel. De grammatica wordt ingeoeffend door middel van invul- en vertaal oefeningen, die naar het einde van het tweede semester toe complexer worden.
- In het woordenschatluik verwerven de studenten door middel van zelfstudie de lexicale bouwstenen die zij nodig hebben om zich in het dagelijkse leven adequaat uit te drukken of om een eenvoudige tekst of gesprek te begrijpen. De basiswoordenschat wordt in themagebieden aangeboden en tijdens de colleges door middel van aanvullende spreek-, lees- en luisteroefeningen die op het ingestudeerde thema betrekking hebben verder ingeoeffend. Door die contextgerichte aanpak wordt het leren van woorden en hun collocaties vergemakkelijkt.
- In het tekstenluik worden teksten uit alle domeinen van het socio-economische leven gelezen/beluisterd en besproken. Bedoeling van het tekstenluik is niet enkel om de lees- en luistervaardigheid aan te scherpen. Het opgenomen tekstmateriaal biedt ook een venster op Duitstalige landen en culturen en wil op deze manier een bijdrage tot een levendige vorm van *Landeskunde* leveren.
- In het spreekvaardigheidsluik tenslotte leren de studenten hoe zij in alledaagse en eenvoudige zakelijke situaties adequaat en correct met Duitstalige gesprekspartners kunnen communiceren. Na het beluisteren van korte voorbeelddialogen en het doornemen van de belangrijkste *Redemittel* voor een zakelijke context gaan de studenten over tot eigen rollenspelen waarin zij de beluisterde gespreksvormen zelf aanwenden. Onder andere de volgende communicatieve situaties komen aan bod: elkaar begroeten, zich voorstellen, afscheid nemen, een afspraak maken, de weg vragen, met het openbaar vervoer reizen, inkopen doen, café- en restaurantbezoek.

Vereiste voorkennis

Competenties

Voor deze startcursus is geen voorkennis vereist.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

- Braunert, Jörg en Wolfram Schlenker (2006). *Unternehmen Deutsch Aufbaukurs. Lehrbuch*. Amsterdam/Antwerpen: intertaal / Klett.
- Forst, Gabriele e.a. (2006). *Thematische woordenschat Duits*. Amsterdam/Antwerpen: intertaal.
- Lodder, Hans G. (2004). *Basisgrammatica Duits*. Bussum: Coutinho.
- Van Loon, Jef e.a. (2006). *Redemittel für den geschäftlichen Alltag: 1. Teil*. Antwerpen: Universitas [cursus verkrijgbaar bij

Universitas Antwerpen]

Aanbevolen leermiddelen

- Van Dale handwoordenboek Duits – Nederlands / Nederlands - Duits

Werkvormen

Omschrijving

Hoor- en werkcollege. De studenten lossen invul- en vertaal oefeningen op, zowel tijdens de colleges als thuis. Door gemeenschappelijke en individuele lectuur- en luisteropdrachten verwerven zij daarnaast ook inzicht in de Duitstalige culturen waarvan zij de taal studeren. Tenslotte ontwikkelen zij hun spreekvaardigheid door middel van geleide rollenspelen.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- permanente evaluatie

Begeleiding

- Via tussentijdse tests en specifieke lees-, luister- en spreekopdrachten in het kader van de permanente evaluatie worden de studenten optimaal op het eindexamen voorbereid en kunnen indien nodig tijdig worden bijgestuurd.
- Voor vragen met betrekking tot de leerstof en voor gepersonaliseerde feedback kan men zich tot de docent richten.

Duits II

Code: HW2oD
Groep: Talen
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Duits, Nederlands
Docenten: Meex Birgitta, Moss Nathalie
Coördinator: Meex Birgitta

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Duits II

Inhoud

De studenten maken kennis met zakelijk en economisch Duits. De nadruk ligt op bedrijfscommunicatie, voornamelijk in haar gesproken vorm, en op interculturele aspecten. Net zoals in Ba 2 bestaat de cursus in Ba 3 uit vier zwaartepunten: grammatica, woordenschat, gevarieerd tekstmateriaal en materiaal voor situatiegebonden spreek- en in mindere mate schrijfoefeningen. Er wordt naar gestreefd om deze componenten zoveel mogelijk met elkaar te integreren.

- De grammaticale basisvaardigheden die de studenten in Duits I hebben verworven, worden uitgebreid met een aantal nieuwe onderwerpen zoals bijvoorbeeld de adjectiefverbuiging, relatiefzinnen, voegwoorden, het passief en de conjunctief. Er wordt vooral contrastief met het Nederlands gewerkt.
- Op lexicaal vlak verwerven de studenten door middel van zelfstudie de courante zakelijk-economische woorden en uitdrukkingen die zij nodig hebben om in een bedrijfscontext communicatief doelgericht te functioneren en om geschreven en gesproken socio-economische informatie te begrijpen. De economische basiswoordenschat wordt in themagebieden aangeboden en tijdens de colleges door middel van aanvullende spreek-, lees- en luisteroefeningen, die op het ingestudeerde thema betrekking hebben, verder ingeoeffend. Door die contextgerichte aanpak wordt het leren van woorden en hun collocaties vergemakkelijkt.
- Verder worden de studenten vertrouwd gemaakt met de werking van een onderneming en voorbereid op een functie op de arbeidsmarkt. Bedoeling is ook om een venster op de bedrijfswereid in Duitstalige landen te bieden en op deze manier een bijdrage tot een levendige vorm van *Landeskunde* te leveren.
- Op het vlak van de spreekvaardigheid tenslotte gaan de alledaagse, elementaire communicatievormen die in Duits I werden ingeoeffend geleidelijk over naar meer specifiek zakelijke communicatievormen die eigen zijn aan een bedrijfscontext. Zo worden aan de studenten de *Redemittel* en communicatieve technieken aangereikt voor onder meer verrichtingen in de post en de bank, zakelijke telefoongesprekken alsook bedrijfs- en productpresentaties. Met behulp van verschillende opdrachten en rollenspelen leren de studenten hoe men in deze bedrijfseconomische situaties doelgericht in het Duits kan communiceren.

Vereiste voorkennis

Competenties

Het programma bouwt verder op de basiskennis verworven tijdens de startcursus in Duits I. De stof van Ba 2 wordt dan ook verondersteld gekend te zijn.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

- Duser, I., Linden, P., Meex, B. & Van Loon, J. (2005). *Kommunikation im Geschäftsalltag*. Leuven: Acco
- Conlin, C. (2000). *Unternehmen Deutsch Neubearbeitung. Lehrbuch*. Amsterdam/Antwerpen: intertaal
- Forst, Gabriele e.a. (2006). *Thematische woordenschat Duits*. Amsterdam/Antwerpen: intertaal.
- Lodder, Hans G. (2004). *Basisgrammatica Duits*. Bussum: Coutinho.

Aanbevolen leermiddelen

- Van Dale handwoordenboek Duits – Nederlands / Nederlands - Duits

Werkvormen

Omschrijving

Interactief werkcollege waarbij de mondelinge taaltraining centraal staat. Van de studenten wordt bijgevolg een actieve inbreng en grote zelfwerkzaamheid verwacht. Zij bereiden grammaticale oefeningen, woordenschat- en spreekoefeningen voor, nemen opgelegde lectuur door en werken een bepaald Duitslandkundig of algemeen socio-economisch thema uit dat zij vervolgens presenteren. Op die manier leren zij verschillende soorten ongeordende socio-economische informatie zelfstandig tot een coherent geheel verwerken, becommentariëren en aan hun medestudenten communiceren.

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- presentatie
- permanente evaluatie

Begeleiding

- Via tussentijdse tests en specifieke lees-, luister- en spreekopdrachten in het kader van de permanente evaluatie worden de studenten optimaal op het eindexamen voorbereid en kunnen indien nodig tijdig worden bijgestuurd.
- Voor vragen met betrekking tot de leerstof en voor gepersonaliseerde feedback kan men zich tot de docent richten.

Frans III

Code: HW3oF
 Groep: Talen
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 2
 Onderwijstaal: Frans, Nederlands
 Docenten: Daxhelet Alain, De Schoesitter Luc
 Coördinator: Van Huffel Bernard

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Frans III

Inhoud

- Een breed gamma (bedrijfs)economische termen, connectoren en vaste uitdrukkingen.
- Bespreking van wetmatigheden op discursief en tekstniveau (gebruik van tijden /wijzen, de indirecte rede).
- Mondeling presenteren van economische informatie en samenstellen van een dossier over de eindverhandeling.

Vereiste voorkennis

Competenties

Actieve voorkennis van de (bedrijfs)economische woordenschat en terminologie die in het eerste en tweede bachelorjaar werden aangebracht en inzicht in de leermethodologie die hierbij werd gehanteerd (*Mots actuels mis en contexte*, syllabi en economische teksten).

Vertrouwdheid met de lexicale contextuele analyse, inhoudelijke interpretatie en persoonlijke verwerking van (bedrijfs) economische teksten, tabellen, grafieken en diagrammen.

De cognitieve en taalkundige vaardigheden die nodig zijn voor het uitvoeren en voorstellen van een kleinschalig (bedrijfs) economisch onderzoeksproject (cfr. *Présentation dossier marketing*, Ba2).

Praktische kennis van de in het eerste en tweede jaar opgefriste basisprincipes van de Franse syntaxis, voldoende onderlegd zijn om hulpbronnen te raadplegen, zoals grammatica's en (gespecialiseerde) verklarende en vertalende woordenboeken.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Grammaire 2000 (met cd-rom)
Le nouveau Bescherelle
Le Petit Robert
 Servotte, *4-talig economisch woordenboek* (te raadplegen in het Studeercentrum)
 Van Dale *F-N, N-F* (te raadplegen in het Studeercentrum)

Werkvormen

Omschrijving

Studenten worden ingedeeld in werkbare subgroepen (3 à 5 studenten). Zij bereiden uiteenzettingen voor die klassikaal en volgens een strikt kalender voor de andere subgroepen worden voorgebracht. Om beurt maken de subgroepen verslagen van de uiteenzettingen van hun collega's en voeren een debat over de aangebrachte onderwerpen.

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- permanente evaluatie

Begeleiding

Studenten kunnen met individuele vragen altijd terecht bij de docenten. Informeer naar spreekuur, neem contact op via e-mailadres of raadpleeg Toledo. De gesproken en geschreven voertaal zowel bij formele als bij informele contacten met de docent is het Frans.

Spaans I

Code: HW1oS
 Groep: Talen
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 1 + 2
 Onderwijstaal: Nederlands, Spaans
 Docenten: Torfs Gitta
 Coördinator: Buyse Kris

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Spaans I

Inhoud

Het handboek 'González, M. e.a. (2000 - ...). Colegas 1 (handboek, grammatica en werkboek). Intertaal. ' wordt in BA2 gedeeltelijk (10 hoofdstukken) behandeld (tweede deel in BA3).

Vereiste voorkennis

Competenties

Geen enkele voorkennis van de Spaanse taal is nodig.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

- González, M. e.a. (2000 - ...). Colegas 1 (handboek, grammatica en werkboek). Intertaal.
- Buyse, K., N. Delbecque & D. Speelman (2003), 'Portavoces'. Thematische woordenschat Spaans met oefenmodule. CD. Deurne: Wolters-Plantyn.
- eigen syllabus
- Oefeningen (programma Question Mark Perception) binnen elektronische leeromgeving Lessius
- Toledo-cursus 'Spaans BA2' binnen elektronische leeromgeving Lessius (aankondigingen, cursusmateriaal, cursusinformatie, agenda, links, ...)

Aanbevolen leermiddelen

- Website vakgroep Spaans voor meer info en oefeningen (opgemaakt in programma Hot Potatoes)
- Buyse, K., & J.M. Conejo (1996). Uitspraak Spaans voor Nederlandstaligen. Wolters-Plantyn, boek + cassette/CD/web.

Werkvormen

Omschrijving

De lessen Spaans worden gegeven aan relatief kleine groepen zodat er veel conversatie mogelijk is. De grammatica-oefeningen worden grotendeels verwezen naar begeleide zelfstudie via taalleersoftware (Perception). Nadruk tijdens de lessen ligt op conversatie-oefeningen.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- mondeling examen
- permanente evaluatie

Begeleiding

Binnen de contacturen en spreekuren kan de student zijn bijkomende vragen kwijt. De permanente evaluatie-momenten geven de student de kans zijn studiemethode bij te sturen. Hij wordt ook persoonlijk begeleid en tot zelfevaluatie uitgenodigd.

Spaans II

Code: HW2oS
Groep: Talen
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands, Spaans
Docenten: Torfs Gitta
Coördinator: Torfs Gitta

Onderwijsactiviteiten

- Spaans II

Inhoud

Het uitbreiden van de kennis van de Spaanse taal via de communicatieve methode met nieuwe thema's, zinsconstructies, uitdrukkingen, woordenschat en grammaticale onderwerpen, aan de hand van het tekstboek en het werkboek: Caminos nieuw 2, tekst- en werkboek, Intertaal 2006

Er zijn nog geen gegevens van Het Opleidingsonderdeel met de codeTT2oItaliaansBeschikbaar!

Eindwerk

Code: HW1oEW
Groep: Eindverhandeling
Studiepunten: 9
Creditcontract mogelijk: Nee
Examencontract mogelijk: Nee
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Pieter
Coördinator: Van Rompuy Guido

Docenten: De Rycker Antoon, Molly Valerie, Suykens Beatrice, Van Melkebeke Ingrid, Vanmassenhove Dirk, Verckens Jan

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Eindwerk

Inhoud

Bedrijfsprojecten vormen de basis van het eindwerk Ba3. Er zijn twee soorten bedrijfsprojecten: een praktijkonderzoek en een stage gekoppeld aan een doorlichting.

Het praktijkonderzoek dat studenten uitvoeren in opdracht van een bedrijf of organisatie vertrekt vanuit een onderzoeksvraag of onderzoeksthema dat het bedrijf of die organisatie stelt en bepaalt. Het praktijkonderzoek zelf bestaat uit twee op elkaar volgende fasen: een voorbereidende fase, waarbij de student(-en) een briefing krijgt en informatie verzamelt over het onderzoeksproject bij de organisatie/het bedrijf en de verwerkingsfase waarbij de student(-en) de onderzoeksvraag via de vergaarde informatie verwerkt tot een onderzoeksrapport en eindwerk.

Een tweede soort bedrijfsproject bestaat uit een stage gekoppeld aan een bedrijfsdoorlichting. Dit is een stage waarbij de graad van participatie van de student in het stagebedrijf beduidend hoger ligt dan bij een gewone stage. De student krijgt een afwisselend takenpakket gedurende de stageperiode toegewezen. Bijkomend richt de student zich tot één of meerdere aspect(-en) van het bedrijf of de organisatie die uitgebreid worden doorgelicht. Hierbij worden eigen aanbevelingen en een kritische toets van de theorie aan de praktijk verwacht.

Leermiddelen

Aanbevolen leermiddelen

Saunders, M., Lewis, Ph., Thornhill, A. – Nederlandse bewerking door J. P. Verckens (2004) Methoden en technieken van onderzoek. Amsterdam, Pearson Education Benelux.

Werkvormen

Omschrijving

1. Koppeling van de theorie aan de praktijk. De praktijkervaring moet aansluiten bij wat de student al aan kennisniveau heeft opgebouwd en mogelijkheid bieden tot verdere ontplooiing.
2. De studenten moeten op een actieve, participerende manier zich integreren in de organisatiecontext. Louter stage door oriëntatie, uitvoerend werk wordt hierbij uitgesloten en de klemtoon wordt gelegd op voldoende afwisseling en dieptegang in het takenpakket.
3. De kennismaking van de student met de praktijk moet geïntegreerd deel uitmaken van het vormingsprogramma van de Academische Bachelor-opleiding. De nadruk komt dan ook grotendeels op het wetenschappelijk onderzoek te liggen.
4. Aansluiten bij een ruime waaier aan beroepsprofielen en dus in verband staan met vaktechnische en andere beroepsgebonden aspecten.

Evaluatie

Types

- paper/verslag
- presentatie
- Andere: zoals hieronder beschreven

Begeleiding

Er werden twee Begeleiders Bedrijfsprojecten aangesteld door de Lessius Hogeschool voor het departement Handelswetenschappen:

Valerie Molly (tel 03 201 18 09, fax 03 201 18 42 , valerie.molly@lessius.eu)

Ingrid Van Melkebeke (tel 03 201 18 34, fax 03 201 18 42, ingrid.vanmelkebeke@lessius.eu)

Erasmus uitwisselingsprogramma III

Code: HW_oErasmIII
Groep: Erasmus
Studiepunten: 1
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: /
Coördinator: N. N.

Onderwijsactiviteiten

- Erasmus uitwisselingsprogramma III